TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ngân hàng Nhà nước phát tín hiệu bơm 1,5 triệu tỷ đồng

15:10 27/06/2026

Bằng một loạt các quyết sách mang tính bước ngoặt, từ việc "đặc cách" room cho các dự án trọng điểm đến điều chỉnh các chỉ số quản trị hệ thống, Ngân hàng Nhà nước đang phát đi tín hiệu mạnh mẽ về một chu kỳ mở rộng tín dụng có trọng tâm, sẵn sàng bơm hàng triệu tỷ đồng vào nền kinh tế.

Điểm nhấn mang tính đột phá nhất trong điều hành tín dụng gần đây là Văn bản số 5386/NHNN-TD, Ngân hàng nhà nước cho phép loại trừ dư nợ của 18 dự án trọng điểm khỏi hạn mức (room) tăng trưởng tín dụng. Đây là cơ chế đặc biệt dành cho ba "ông lớn" gồm Vingroup, Sun Group và Masterise với tổng nhu cầu vốn lên tới 752.000 tỷ đồng (khoảng 28 tỷ USD) trong giai đoạn 2026 - 2028.

Dòng vốn này không chảy dàn trải mà được định hướng trực tiếp vào hạ tầng chiến lược như: Đường sắt đô thị (Bến Thành - Cần Giờ, Hà Nội - Quảng Ninh), mở rộng Cảng hàng không quốc tế Phú Quốc, sân bay Gia Bình và các tổ hợp hạ tầng lớn... Việc "miễn" tính room cho các siêu dự án này giúp các ngân hàng thương mại có thể "mạnh tay" giải ngân mà không lo chạm trần tăng trưởng hàng năm. Tuy nhiên, nhà điều hành vẫn giữ kỷ luật thép khi yêu cầu theo dõi riêng phần dư nợ này để đảm bảo vốn vay được sử dụng đúng mục đích.

Không chỉ dừng lại ở các dự án cụ thể, NHNN còn thực hiện những thay đổi mang tính hệ thống qua Thông tư 25/2026/TT-NHNN. Sau nhiều năm siết chặt để đảm bảo an toàn, NHNN đã chính thức nâng tỷ lệ tối đa nguồn vốn ngắn hạn cho vay trung và dài hạn từ 30% lên 40%. Đây được xem là cú đảo chiều chiến lược.

Với việc vốn huy động ngắn hạn chiếm tới 80-90% tổng huy động toàn hệ thống, thay đổi này giúp "giải phóng" thêm khoảng 1,3 - 1,5 triệu tỷ đồng dư địa cho vay trung và dài hạn – nguồn vốn vốn dĩ rất "khát" trong các dự án hạ tầng và năng lượng.

Song song đó, Thông tư 08/2026/TT-NHNN cho phép các ngân hàng tính 20% tiền gửi của Kho bạc Nhà nước vào nguồn huy động khi tính tỷ lệ dư nợ cho vay

trên tổng tiền gửi (LDR). Điều này đặc biệt có lợi cho khối ngân hàng quốc doanh (Vietcombank, BIDV, VietinBank), giúp họ giảm áp lực chi phí vốn và tạo thêm dư địa để hạ lãi suất cho vay.

Loạt động thái liên tiếp "nới phanh" quản trị rủi ro đã dấy lên những luồng ý kiến trái chiều về tính an toàn của hệ thống. Các chuyên gia cảnh báo về rủi ro thanh khoản do tình trạng "lấy ngắn nuôi dài" và lệch pha kỳ hạn giữa tài sản và nguồn vốn.

Nhìn tổng thể, các chính sách được ban hành trong thời gian ngắn đều có chung một điểm là mở rộng không gian tăng trưởng tín dụng cho hệ thống ngân hàng. Việc nới tỷ lệ dự nợ cho vay trên tổng tiền gửi (LDR) giúp các ngân hàng có thêm dư địa tăng trưởng tín dụng mà không tạo áp lực quá lớn lên chi phí vốn.

Nâng trần vốn ngắn hạn cho vay trung dài hạn giúp tăng khả năng cung ứng tín dụng dài hạn; trong khi các cơ chế loại trừ dư nợ khỏi hạn mức kiểm soát tín dụng tạo điều kiện để dòng vốn chảy mạnh hơn vào các lĩnh vực ưu tiên và các dự án trọng điểm.

Các tổ chức tài chính cũng có cái nhìn khá tích cực. Chứng khoán Vietcombank (VCBS) đánh giá, đây là biện pháp nới lỏng có tính toán. Các nhà băng sẽ phải nâng tầm năng lực quản trị (ALM) theo tiêu chuẩn Basel III trước thời hạn chuẩn hóa năm 2028.

Ngoài ra, Chứng khoán Yuanta Việt Nam nhận định, Thông tư 25 giúp cải thiện biên lợi nhuận. Việc dùng vốn ngắn hạn chi phí thấp để tài trợ cho các khoản vay dài hạn lãi suất cao hơn sẽ giúp các ngân hàng cải thiện biên lãi ròng (NIM).

Điểm đáng chú ý trong việc nới lỏng này là khơi thông dòng vốn dài hạn. Các ngành "xương sống" như cao tốc, cảng biển, điện gió, điện mặt trời và khu công nghiệp sẽ có nguồn cung vốn ổn định hơn.

Đồng thời, việc loại trừ dư nợ vay nhà ở xã hội khỏi giới hạn tăng trưởng tín dụng bất động sản giúp dòng vốn chảy vào phân khúc có nhu cầu thực.

Theo tính toán của VCBS, việc tăng tỷ lệ tối đa nguồn vốn ngắn hạn cho vay trung và dài hạn lên 40% có thể giúp hệ thống ngân hàng bổ sung thêm khoảng 1 triệu tỷ đồng dư nợ trung và dài hạn cho nền kinh tế. Tăng trưởng tín dụng có thể đạt mức 17% trong năm 2026. Đây sẽ là "dòng máu" nuôi dưỡng kinh tế xanh và kinh tế số, hỗ trợ mục tiêu tăng trưởng bền vững,.

Dù mang tính chất nới lỏng, nhưng thông điệp từ Ngân hàng Nhà nước vẫn rất nhất quán: Tín dụng mở rộng nhưng phải có trọng tâm,. Các chính sách mới không phải là sự nới lỏng đại trà mà là sự điều chỉnh linh hoạt để dòng tiền đi vào sản xuất và các lĩnh vực ưu tiên.

Để các chính sách tiền tệ này thực sự phát huy tối đa hiệu quả, sự phối hợp với chính sách tài khóa – đặc biệt là tốc độ giải ngân đầu tư công – sẽ là đòn bẩy trọng yếu để hạ nhiệt lãi suất một cách thực chất và bền vững.

Thu Trang *(t/h)*